

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра Педіатрії № 1; Педіатрії № 2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з
науково-педагогічної роботи
доцент Ірина СОЛОНИНКО

[Signature]
"29" 08 2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"ПЕДІАТРІЯ ТА НЕОНАТОЛОГІЯ"
ОК 26.1

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри педіатрії № 1
Протокол № 16
від "20" квітня 2023 р.
Завідувач кафедри
професор Сергій **НАЙКОВСЬКИЙ**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри педіатрії № 2
Протокол № 12
від "21" квітня 2023 р.
Завідувач кафедри
професор Леся **БЕШ**

Затверджено профільною методичною
комісією з педіатричних дисциплін
Протокол №2
від "27" квітня 2023 р.
Голова профільної методичної комісії
професор Леся **БЕШ**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Няньковський С.Л., завідувач кафедри педіатрії №1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,, д.м.н., професор

Беш Л.В., завідувач кафедри педіатрії №2 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,, д.м.н., професор

Возняк А.В., завуч кафедри педіатрії № 1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,, к.м.н., доцент

Дедишин Л.П., завуч кафедри педіатрії № 2 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,, к.м.н., доцент

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Личковська О.Л., завідувач кафедри пропедевтики педіатрії та медичної генетики Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, д.м.н., професор

Громнацька Н.М., професор кафедри сімейної медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, д.м.н., професор

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія та неонатологія»

відповідно до Освітньо-професійної програми «Медицина» *другого (магістерського) рівня вищої освіти*

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 222 «Медицина»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

При вивченні дисципліни «Педіатрія та неонатологія» студенти закріплюють знання, отримані під час занять на кафедрі пропедевтики педіатрії, вдосконалюють методику об'єктивного обстеження дитини. Опановують вміння збирання анамнезу, систематизування симптомів у синдроми, планування обстеження хворої дитини, інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень, проведення диференціальної діагностики найбільш поширених захворювань дитячого віку у разі їх типового перебігу, визначення попереднього клінічного діагнозу, визначення терапевтичної тактики, призначення лікувальних з дозами препаратів, надання екстреної медичної допомоги, вирішення ситуаційних задач, відпрацювання практичних навичок на муляжах та біля ліжка хворої дитини, ведення медичної документації.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин з них			Рік навчання	Види контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекц.	Практ.			
Педіатрія та неонатологія Змістових розділів 6	4 кредити / 120 год.	10	51	59	4	залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є:

охорона здоров'я дітей віком від 0 до 18 років, профілактика, діагностика та лікування захворювань, враховуючи вікові психофізіологічні особливості дітей.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» передбачено з 4 по 6 курси (VII – XII семестри), коли студентом набуті знання основних базових дисциплін:

- Медичної біології,
- Біологічної фізики
- Нормальної анатомії та фізіології людини
- Патологічної анатомії та фізіології
- Пропедевтики педіатрії
- Фармакології

З цими дисциплінами інтегрується програма навчальної дисципліни «Педіатрія та неонатологія». Як продовження пропедевтики педіатрії наша дисципліна паралельно з іншими клінічними дисциплінами передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування у майбутніх лікарів вмінь застосувати отримані знання у подальшій професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Педіатрія та неонатологія» є

Формування здатності використовувати знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я дітей, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

1.2. Основним **завданням** вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» є те, що студент повинен знати та вміти при вивченні дисципліни.

В результаті вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» студент **повинен знати:**

- етіологічні фактори найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- патогенетичні ланки найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- класифікацію найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- основні клінічні симптоми найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- принципи лікування найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку.

В результаті вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» студент **повинен вміти:**

- збирати анамнез;
- провести огляд хворої дитини;
- поставити попередній клінічний діагноз;
- планувати обстеження хворої дитини;
- інтерпретувати дані лабораторних та інструментальних досліджень;
- провести диференціальну діагностику найбільш поширених захворювань дитячого віку у разі їх типового перебігу;
- призначити лікування;

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти)

За вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

- ***Інтегральна компетентність:***

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- ***Загальні компетентності:***

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК3	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
ЗК4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
ЗК6	Здатність приймати обґрунтоване рішення.
ЗК7	Здатність працювати в команді.
ЗК8	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК9	Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.
ЗК10	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
ЗК14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

Фахові компетентності:

ФК1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані
ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів
ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозів
ФК4	Здатність до визначення необхідного режиму праці, навчання та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань
ФК5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань
ФК6	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК7	Здатність до діагностування невідкладних станів
ФК8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги

ФК10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій
ФК11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності
ФК13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів
ФК16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм
ФК17	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції
ФК 21	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються
ФК 24	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
ФК 25	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.					
Загальні компетентності					
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1)	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти оволодівати сучасними знаннями	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК2)	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
3.	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК3)	Мати спеціалізовані і концептуальні знання, набуті у процесі навчання	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах

4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК4)	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності
5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК5)	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовувати ся до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату.	Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції
6.	Здатність приймати обґрунтоване рішення (ЗК6)	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісно і взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
7.	Здатність працювати в команді (ЗК7)	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
8.	Здатність до міжособистісної взаємодії (ЗК8)	Знати закони та способи міжособистісної взаємодії	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для міжособистісної взаємодії комунікації	Використовувати навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
9.	Здатність спілкуватись	Мати базові знання	Вміти спілкуватись	Використовувати іноземну	Нести відповідальність за

	іноземною мовою (ЗК9)	іноземної мови	іноземною мовою.	мову у професійній діяльності	розвиток професійних знань з використанням іноземної мови
10.	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК10)	Мати глибокі знання в галузі інформаційних та комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь
11.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК11)	Знати джерела потрібної інформації	Вміти визначити джерело та місце знаходження потрібної інформації. Вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків
12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків (ЗК12)	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань
13.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК14)	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
Фахові компетентності					

1.	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК1)	Мати спеціалізовані знання про дитину, її органи та системи, анатомо-фізіологічні особливості дітей різного віку, методики та стандартні схеми опитування, фізикального обстеження дітей різного віку. Знати етапи та методи обстеження психомоторного та фізичного розвитку дитини	Вміти провести бесіду з дитиною та/чи її батьками (опікунами), на підставі існуючих алгоритмів та стандартів. Використовувати принципи комунікації з батьками дітей з невиліковними хворобами. Використовуючи стандартні методики провести фізикальне обстеження пацієнта. Вміти оцінити психомоторний та фізичний розвиток дитини, якість догляду, вигодовування немовлят та харчування дітей. Вміти провести комплексну оцінку стану здоров'я дитини	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з пацієнтом та/чи його батьками (опікунами). Вносити інформацію про стан здоров'я дитини до відповідної медичної документації.	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, пальпації, перкусії органів та систем та за своєчасне оцінювання стану здоров'я дитини, психомоторного і фізичного розвитку дитини та за прийняття відповідних заходів
2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів (ФК2)	Мати спеціалізовані знання про стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень	Вміти призначити лабораторне та інструментальне обстеження, шляхом застосування стандартних методик, аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та їх результатів	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень

			оцінити інформацію щодо діагнозу хворого		
3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання (ФК3)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми діагностики захворювань; виділення провідних симптомів або синдромів; попередніх та клінічних діагнозів	Вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому; вміти поставити попередній та клінічний діагноз;	На підставі нормативних документів вести медичну документацію пацієнта (карту амбулаторного/стаціонарного хворого тощо)	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого попереднього та клінічного діагнозу
4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці, навчання та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань (ФК4)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми та стандартні схеми визначення режиму навчання, праці та відпочинку здорових дітей та при лікуванні, на підставі попереднього та клінічного діагнозу	Вміти визначати необхідний режим навчання, праці та відпочинку здорових дітей та на підставі попереднього та клінічного діагнозу, шляхом прийняття обґрунтованого рішення при лікуванні захворювання	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів) і фахівців висновки щодо необхідного режиму навчання, праці та відпочинку здорових дітей та при лікуванні захворювання	Нести відповідальність за обґрунтованість призначення режиму навчання, праці та відпочинку здоровим дітям та при лікуванні захворювання
5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань (ФК5)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми та стандартні схеми призначення харчування здоровим дітям і при лікуванні захворювань	Вміти визначати характер харчування здорових дітей та на підставі попереднього та клінічного діагнозів, характер харчування при лікуванні захворювань	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів), фахівців висновки щодо харчування здорових дітей та при лікуванні захворювань	Нести відповідальність за обґрунтованість визначення харчування здоровим дітям та при лікуванні захворювання
6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики	Мати спеціалізовані знання алгоритмів та стандартних схеми	Вміти визначати принципи та характер лікування захворювання	Формувати та донести до пацієнта та/чи його батьків (опікунів), фахівців власні	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо принципів та характеру лікування

	захворювань (ФК6)	лікування захворювань		висновки щодо принципів та характеру лікування	захворювання
7.	Здатність до діагностування невідкладних станів (ФК7)	Мати спеціалізовані знання про стандартні методики обстеження дитини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) у невідкладній ситуації	Вміти, використовуючи стандартні методики обстеження, оцінити стан дитини та визначити головний клінічний синдром (або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого)	Дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки тяжкості стану дитини, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від її стану	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів
8.	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги [ЕМД] (ФК8)	Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини; принципи надання ЕМД Знати законодавчу базу щодо надання ЕМД, зокрема закон України «Про екстрену медичну допомогу»	Вміти провести організаційні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини, надавати ЕМД при невідкладному стані людини	Пояснити необхідність та порядок проведення лікувальних заходів екстреної медичної допомоги.	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.
9.	Здатність до виконання медичних маніпуляцій (ФК10)	Мати спеціалізовані знання про алгоритми виконання медичних маніпуляцій	Вміти виконувати медичні маніпуляції	Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта, та/□ийого батьків (опікунів), фахівців висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій
10.	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих	Мати спеціалізовані знання про стандартні методики	Вміти, в умовах нестачі інформації, використовуючи стандартні	За будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів

	середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (ФК11)	обстеження дитини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) в умовах нестачі інформації	методики, оцінити стан дитини та визначити головний клінічний синдром (або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/ постраждалого)	юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки тяжкості стану дитини, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану дитини; заповнити відповідні медичні документи	щодо діагностування невідкладних станів
11.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів (ФК 13)	Знати систему гігієнічних та профілактичних заходів серед закріпленого контингенту населення	Мати навички аналізу стану здоров'я дитячого населення за результатами диспансеризації та розробки медичних та профілактичних заходів	На підставі результатів аналізу стану здоров'я дітей, стану навколишнього середовища знати принципи подання аналітичної інформації до місцевих органів управління та охорони здоров'я; щодо проведення заходів ліквідації шкідливого впливу на здоров'я дітей.	Нести відповідальність за своєчасне та якісне проведення заходів з оцінки стану здоров'я дітей, оздоровлення та покращення здоров'я певних контингентів
12.	Здатність до ведення медичної документації в тому числі електронних форм (ФК16)	Знати систему офіційного документообігу в роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології	Вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків на підставі її аналізу
13.	Здатність до оцінювання впливу навколишнього	Вміти оцінити стан здоров'я дитячого	Формувати висновки щодо стану здоров'я	Нести відповідальність за своєчасні висновки щодо	Нести відповідальність за оцінку стану здоров'я дитячого

	середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції (ФК 17)	населення, стан навколишнього середовища та негативні фактори впливу на здоров'я	дитячого населення, на підставі даних про зв'язок з факторами навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант	стану здоров'я дитячого населення на підставі даних негативного впливу факторів навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант	населення, стан навколишнього середовища та негативні фактори впливу на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
14.	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (ФК 21)	Критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових та незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етнічної відповідальності	Використовувати іноземні мови у професійній діяльності	Нести відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів
15.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами (ФК24)	Знати основні етичні та деонтологічні принципи, що необхідні у професійній діяльності	Вміти застосовувати основні етичні міркування (мотиви) під час виконання професійних обов'язків	Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності	Нести відповідальність за дотримання вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності
16.	Дотримання професійної та академічної доброчесності, (ФК25)	Знати основні принципи академічної та професійної доброчесності		Дотримуватись принципів академічної та професійної доброчесності	Нести відповідальність за дотримання принципів академічної та професійної доброчесності

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє навчальна дисципліна

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дорослого пацієнта і дитини, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН 9. Визначити характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН 10. Визначити необхідний режим праці, відпочинку та харчування дорослих, дітей і підлітків на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 13. Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організувати проведення профілактичних щеплень за календарем.

ПРН 14. Визначити тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПРН 21. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.

ПРН 24. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів

Результати навчання для дисципліни:

У результаті вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» на 4 курсі студент повинен:

I. Знати:

1. Етіологію та патогенез найбільш поширених захворювань дітей раннього віку (рахіт, рахітоподібні захворювання, білково-енергетична недостатність, природжені вади серця), кардіоревматологічних захворювань, захворювань органів дихання, травної та сечової систем.
2. Сучасну класифікацію найбільш поширених захворювань дітей раннього віку (рахіт, рахітоподібні захворювання, білково-енергетична недостатність, природжені вади серця), кардіоревматологічних захворювань, захворювань органів дихання, травної та сечової систем.
3. Типову клінічну картину і перебіг найбільш поширених захворювань дітей раннього віку (рахіт, рахітоподібні захворювання, білково-енергетична недостатність, природжені вади серця), кардіоревматологічних захворювань, захворювань органів дихання, травної та сечової систем.
4. Принципи обстеження дітей із найбільш поширеними захворюваннями раннього віку (рахіт, рахітоподібні захворювання, білково-енергетична недостатність, природжені вади серця), кардіоревматологічними захворюваннями, захворюваннями органів дихання, травної та сечової систем.
5. Принципи лікування, реабілітації і профілактики захворювань дітей раннього віку (рахіт, рахітоподібні захворювання, білково-енергетична недостатність, природжені вади серця), кардіоревматологічних захворювань, захворювань органів дихання, травної та сечової систем.
6. Принципи вигодовування дітей першого року життя
7. Принципи харчування здорових та хворих дітей.

II. Вміти:

1. В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, використовуючи стандартні схеми:
  - збирати дані про скарги дитини, анамнез хвороби, анамнез життя;
  - оцінювати загальний стан пацієнта та зовнішній вигляд;
  - проводити оцінку нервово-психічного та фізичного розвитку дитини;
3. Робити висновок про стан фізіологічних функцій організму дитини, його систем та органів.
4. Демонструвати володіння навичками клінічного та параклінічного обстеження дітей різного віку, а саме:
  - проводити антропометричні вимірювання дітей та робити висновок про фізичний розвиток дитини;
  - оцінювати нервово-психічний розвиток дитини;
  - проводити клінічне обстеження різних органів та систем;
  - визначати необхідний перелік інструментальних, лабораторних методів дослідження різних органів та систем у здорових і хворих дітей та аналізувати результати дослідження;
  - інтерпретувати результати обстежень;
  - встановлювати попередній та клінічний діагноз на підставі клінічних даних та результатів лабораторних та інструментальних досліджень;
  - виділяти провідний клінічний симптом або синдром та встановлювати найбільш вірогідний або синдромальний діагноз захворювання;
  - здійснювати диференціальну діагностику захворювань.
5. Демонструвати вміння призначити харчування дитині 1-го року життя, давати рекомендації щодо харчування здоровим і хворим дітям різного віку.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредити ЄКТС 120 годин.

Змістовний розділ 1. ЗАХВОРЮВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку рахіту, гіпервітамінозу D, білково-енергетичної недостатності та найбільш поширених вроджених вадах серця (ВВС) у дітей: дефект міжшлуночкової перетинки (МШП), дефект міжпередсердної перетинки (МПП), тетрада Фалло, коарктація аорти, стеноз легеневої артерії, аортальний стеноз, транспозиція магістральних судин та відкрита артеріальна протока (ВАП).
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину рахіту, гіпервітамінозу D, білково-енергетичної недостатності та найбільш поширених вроджених вад серця у дітей.
3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу рахіту, гіпервітамінозу D, білково-енергетичної недостатності та найбільш поширених вроджених вад серця у дітей.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики рахіту, гіпервітамінозу D, білково-енергетичної недостатності та найбільш поширених вроджених вад серця у дітей у дітей раннього віку.
5. Ставити попередній діагноз рахіту, гіпервітамінозу D, білково-енергетичної недостатності та найбільш поширених вроджених вад серця у дітей.
6. Здійснювати прогноз життя при рахіті, гіпервітамінозі D, білково-енергетичній недостатності та найбільш поширених вроджених вад серця у дітей. Вміти призначати відповідне харчування.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Тема 1. Білково-енергетична недостатність у дітей раннього віку. Рахіт. Гіпервітаміноз „D”.

Визначення, класифікація, клініка, лікування та профілактика білково-енергетичної недостатності у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування рахіту. Профілактика рахіту. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика гіпервітамінозу D, невідкладна допомога та прогноз.

Тема 2. Принципи вигодоування дітей першого року життя. Базисні поняття щодо раціонального харчування здорових та хворих дітей раннього віку.

Тема 3. Спазмофілія: клінічні форми, діагностика та лікування. Етіологія, класифікація, клініка, діагностика, профілактика, лікування.

Тема 4. Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей. Етіологія найбільш поширених ВВС у дітей. Класифікація вад серця, гемодинаміка при найбільш поширених ВВС у дітей (дефекті МШП, дефекті МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції артеріальних судин та ВАП). Діагностика найбільш поширених ВВС у дітей. Тактика лікаря та прогноз при найбільш поширених ВВС у дітей. Консервативне лікування. Показання до кардіохірургічного лікування. Лікування серцевої недостатності. Вторинна профілактика інфекційного ендокартиту.

Змістовиний розділ 2 ЗАХВОРЮВАННЯ ОРГАНІВ ДИХАННЯ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку гострих респіраторних захворювань верхніх дихальних шляхів (гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого ларингіту, гострого ларінгофарингіту, гострого трахеїту), гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту, рецидивуючого бронхіту, пневмонії, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
2. Класифікувати гострі респіраторні захворювання верхніх дихальних шляхів, гострі бронхіти та пневмонії, дихальну недостатність, лихоманку, судоми, вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи; аналізувати типову клінічну картину гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого стенозуючого ларинготрахеїту (крупу), гострого ларінгофарингіту, гострого трахеїту, гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту, рецидивуючого бронхіту, пневмонії, дихальної недостатності у дітей, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого стенозуючого

ларинготрахеїту, гострого ларінгофарингіту, гострого трахеїту, гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту, рецидивуючого бронхіту, пневмонії, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.

4. Демонструвати володіння принципами лікування, профілактики і реабілітації при гострих і хронічних захворюваннях органів дихання та вроджених вадах бронхолегеневої системи у дітей.

5. Ставити попередній діагноз гострих респіраторних інфекцій верхніх дихальних шляхів, гострих бронхітів, пневмоній, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.

6. Здійснювати прогноз життя при гострих респіраторних інфекціях верхніх дихальних шляхів, гострих бронхітах, пневмоніях, вроджених вадах та хронічних захворюваннях бронхолегеневої системи у дітей.

7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації ведення пацієнтів із захворюваннями органів дихання у дітей.

Тема 5. Гострі респіраторні інфекції у дітей. Стенозуючий ларинготрахеїт. Бронхіоліт.

Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого ларінгофарингіту, гострого трахеїту у дітей. Клініка та невідкладна допомога при гострому обструктивному ларингіті (крупі), гіпертермічному синдромі та судомах.

Тема 6. Гострі бронхіти у дітей. Гостра респіраторна хвороба COVID-19 у дітей. Пневмонії у дітей.

Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту та рецидивуючого бронхіту у дітей. Клінічні прояви COVID-19 у дітей у сучасній епідеміологічній ситуації. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика пневмоній у дітей. Прогноз. Діагностика та невідкладна допомога при дихальній недостатності у дітей.

Тема 7. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей. Прогноз.

Змістовний розділ 3. АЛЕРГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку кропив'янки, atopічного дерматиту, алергічного риніту, бронхіальної астми, медикаментозної алергії у дітей.

2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину кропив'янки, atopічного дерматиту, алергічного риніту, бронхіальної астми, медикаментозної алергії у дітей.

3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу кропив'янки, atopічного дерматиту, алергічного риніту, бронхіальної астми, медикаментозної алергії у дітей.

4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики кропив'янки, atopічного дерматиту, алергічного риніту та бронхіальної астми, медикаментозної алергії у дітей.

5. Ставити попередній діагноз кропив'янки, atopічного дерматиту, алергічного риніту, бронхіальної астми та медикаментозної алергії у дітей.

6. Здійснювати прогноз життя при кропив'янці, atopічному дерматиті, алергічному риніті, бронхіальній астмі, медикаментозній алергії у дітей.

7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у алергології дитячого віку.

Тема 8. Атопічний марш у дітей. Харчова алергія. Алергічний риніт у дітей.

Атопічний марш. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика харчової алергії та atopічного дерматиту у дітей, прогноз. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика алергічного риніту у дітей, прогноз. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика кропив'янки у дітей.

Тема 9. Бронхіальна астма у дітей

Визначення. Фактори ризику та патофізіологічні механізми розвитку бронхіальної астми. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика бронхіальної астми у дітей, прогноз.

Тема 10. Медикаментозна алергія у дітей

Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика медикаментозної алергії у дітей.

Змістовний розділ 4. КАРДІОРЕВМАТОЛОГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ

1. Визначати етіологічні фактори визначати етіологію та патогенез кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, ювенільного ідіопатичного артрити та реактивних артритів, порушень ритму та провідності серця у дітей.

2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, ювенільного ідіопатичного артрити та реактивних артритів, порушень ритму та провідності серця у дітей.

3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, ювенільного ідіопатичного артрити та реактивних артритів, порушень ритму серця та провідності у дітей

4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, ювенільного ідіопатичного артрити та реактивних артритів, порушень ритму серця та провідності у дітей.

5. Ставити попередній діагноз кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, ювенільного ідіопатичного артрити та реактивних артритів, порушень ритму серця та провідності у дітей.

6. Здійснювати прогноз при наявності кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, ювенільного ідіопатичного артрити та реактивних артритів, порушень ритму серця та провідності у дітей

7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в кардіоревматології дитячого віку.

Тема 11. Запальні та незапальні захворювання серця у дітей. Порушення серцевого ритму та провідності у дітей.

Кардити у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз. Кардіоміопатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз. Порушення ритму серця та провідності у дітей: класифікація, причини, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

Тема 12. Гостра ревматична лихоманка у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.

Тема 13. Ювенільний ідіопатичний артрит та реактивні артрити у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз ювенільного ідіопатичного артрити, системного червоного вовчача, дерматоміозиту, склеродермії, системних васкулітів.

Тема 14. Хвороба Кавасаки: причини, симптоми, діагностика та лікування. Етіологія, клініка, критерії встановлення діагнозу. Лікувальна тактика (лікування гострого захворювання, рефрактерного перебігу захворювання, довгтоермінове лікування).

Змістовний розділ 5. ЗАХВОРЮВАННЯ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку функціональних (синдрому циклічної блювоти, кишкової кольки, функціональної діареї, функціонального закрепу, функціональної диспепсії, абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника) та органічних захворювань травного каналу, жовчовивідних шляхів та підшлункової залози у дітей.

2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину функціональних (синдрому циклічної блювоти, кишкової кольки, функціональної діареї, функціонального закрепу, функціональної

диспепсії, абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника) та органічних захворювань травного каналу, жовчовивідних шляхів та підшлункової залози у дітей.

3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу функціональних (синдрому циклічної блювоти, кишкової кольки, функціональної діареї, функціонального закрепку, функціональної диспепсії, абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника) та органічних захворювань травного каналу, жовчовивідних шляхів та підшлункової залози у дітей.

4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики функціональних та органічних захворювань травного каналу, біліарної системи та підшлункової залози у дітей.

5. Ставити попередній діагноз при функціональних та органічних захворюваннях травного каналу, біліарної системи та підшлункової залози у дітей.

6. Здійснювати прогноз життя при функціональних та органічних захворюваннях травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози у дітей.

7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій гастроентерології.

Тема 15. Функціональні захворювання травної системи у дітей. Харчування здорових та хворих дітей. Курація пацієнтів до написання історії хвороби. Визначення, класифікація (за Римськими критеріями IV), етіологія, патогенез, клініка та діагностика синдрому циклічної блювоти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка та діагностика функціональної диспепсії у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика кишкової кольки та функціонального закрепку у дітей раннього віку. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика функціональної диспепсії, абдомінального болю, гастроєзофагального рефлюксу, дуоденогастрального рефлексу. Клініка, діагностика, профілактика дисфункції жовчного міхура та сфінктера Одді. Терапевтичні підходи. Прогноз.

Тема 16. Органічні захворювання травної системи у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика органічних захворювань (езофагіт, гастрит, дуоденіт, виразкова хвороба шлунка та 12-палої кишки). Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування синдрому подразненого кишечника, неспецифічного виразкового коліту, хвороби Крона, прогноз. Клініка, діагностика, лікування та профілактика захворювань біліарної системи.

Змістовний розділ 6. ЗАХВОРЮВАННЯ СЕЧОВОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори інфекцій сечової системи (цистити, пієлонефриту); гломерулонефриту, хронічної ниркової недостатності та дисметаболічних нефропатій у дітей.

2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину інфекцій сечової системи (цистити, пієлонефриту); гломерулонефриту, хронічної ниркової недостатності та дисметаболічних нефропатій у дітей.

3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при інфекції сечової системи (циститі, пієлонефриті); гломерулонефриті, хронічній нирковій недостатності, дисметаболічних нефропатіях у дітей.

4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики інфекцій сечової системи (цистити, пієлонефриту); гломерулонефриту, хронічної ниркової недостатності, дисметаболічних нефропатій у дітей.

5. Ставити попередній діагноз при інфекції сечової системи (циститі, пієлонефриті); гломерулонефриті, хронічній нирковій недостатності та дисметаболічних нефропатіях у дітей.

6. Здійснювати прогноз життя при інфекції сечової системи (циститі, пієлонефриті); гломерулонефриті, хронічній нирковій недостатності та дисметаболічних нефропатіях у дітей.

7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій нефрології.

Тема 17. Інфекції сечової системи у дітей. Визначення, класифікація інфекцій сечової системи у дітей, диференціальна діагностика інфекцій нижніх та верхніх сечових шляхів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз циститів у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз пієлонефритів у дітей.

Тема 18. Дисметаболічні нефропатії у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз дисметаболічних нефропатій у дітей.

Тема 19. Гломерулонефрити у дітей. Гостра та хронічна ниркова недостатність у дітей.

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз гломерулонефритів у дітей. Гостра та хронічна ниркова недостатності: фактори ризику виникнення, етіологія, патогенез, стадії захворювання, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 20. Тубулопатії, інтерстиційний нефрит, спадкові нефрити. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз тубулопатії, інтерстиційного нефриту, спадкових нефритів у дітей.

Тема 21. Захист історій хвороби.

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІР
Змістовий розділ 1. Захворювання дітей раннього віку				
1. Білково-енергетична недостатність у дітей раннього віку. Рахіт. Гіпервітаміноз „D”		4	2	
2. Принципи вигодоування дітей першого року життя			3	
3. Спазмofilія: клінічні форми діагностика та лікування			3	
4. Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей		4	2	
Разом за змістовим розділом 1		8	10	
Змістовий розділ 2. Захворювання органів дихання у дітей				
5. Гострі респіраторні інфекції у дітей. Стенозуючий ларинготрахеїт. Бронхіоліт			3	
6. Гострі бронхіти у дітей. Пневмонії у дітей. Гостра респіраторна хвороба COVID-19 у дітей	2	4	2	
7. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей			3	
Разом за змістовим розділом 2	2	4	8	
Змістовий розділ 3. Алергічні захворювання у дітей				
8. Атопічний марш. Харчова алергія. Алергічний риніт у дітей		4	2	
9. Бронхіальна астма у дітей	1	4	2	
10. Медикаментозна алергія	1		3	
Разом за змістовим розділом 3	2	8	7	
Змістовий розділ 4. Кардіоревматологія дитячого віку				
11. Запальні та незапальні захворювання серця у дітей. Порушення серцевого ритму та провідності у дітей.	1	4	2	
12. Гостра ревматична лихоманка у дітей	1	4	2	
13. Ювенільний ідіопатичний артрит та реактивні артрити у дітей		4	2	
14. Хвороба Кавасакі: причини, симптоми, діагностика та лікування			3	
Разом за змістовим розділом 4	2	12	9	

Змістовий розділ 5. Гастроентерологія дитячого віку				
15. Функціональні захворювання травної системи у дітей. Харчування здорових та хворих дітей. Курація пацієнтів до написання історії хвороби	1	4	2	
16. Органічні захворювання травної системи у дітей	1	4	2	
Разом за змістовим розділом 5	2	8	4	
Змістовий розділ 6. Захворювання сечової системи у дітей				
17. Інфекції сечової системи у дітей	1	4	2	
18. Дисметаболичні нефропатії у дітей			3	
19. Гломерулонефрит у дітей. Гостра та хронічна ниркова недостатність у дітей.	1	4	2	
20. Тубулопатії, інтерстиційний нефрит, спадкові нефрити.			3	
Разом за змістовим розділом 6	2	8	10	
21. Написання та захист історії хвороби.		3		11
Всього годин	10	51	59	
Підсумковий контроль	Залік			

СРС- самостійна робота студента; ІР – індивідуальна робота

4. Тематичний план лекцій

№	Тема	К-сть годин
1.	Гострі бронхіти у дітей. Пневмонії у дітей	2
2.	Бронхіальна астма у дітей. Медикаментозна алергія. Основи невідкладної допомоги.	2
3.	Запальні та незапальні захворювання серця у дітей. Гостра ревматична гарячка у дітей.	2
4.	Функціональні та органічні захворювання травної системи у дітей.	2
5.	Захворювання сечової системи у дітей	2
Всього		10

5. Тематичний план практичних занять

№	Тема	К-сть годин
1.	Білково-енергетична недостатність у дітей раннього віку. Рахіт. Гіпервітаміноз „D”	4
2.	Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей	4
3.	Гострі бронхіти у дітей. Пневмонії у дітей. <i>Гостра респіраторна хвороба COVID-19 у дітей</i>	4
4.	Атопічний марш. Харчова алергія. Алергічний риніт у дітей	4
5.	Бронхіальна астма у дітей	4
6.	Запальні та незапальні захворювання серця у дітей. Порушення ритму серця та провідності у дітей	4
7.	Гостра ревматична лихоманка у дітей	4
8.	Ювенільний ідіопатичний артрит та реактивні артрити у дітей	4
9.	Функціональні захворювання травної системи у дітей. Харчування здорових та хворих дітей. Курація пацієнтів до написання історії хвороби	4
10.	Органічні захворювання травної системи у дітей	4
11.	Інфекції сечової системи у дітей	4
12.	Гломерулонефрит у дітей. Гостра та хронічна ниркова недостатність у дітей	4
13.	Захист історії хвороби.	3

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№	Тема	Години	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних занять	24	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Принципи вигодоудування дітей першого року життя	3	Підсумковий контроль
3.	Спазмofilія: клінічні форми діагностика та лікування	3	
4.	Гострі респіраторні інфекції у дітей. Стенозуючий ларинготрахеїт. Бронхіоліт.	3	
5.	Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей	3	
6.	Медикаментозна алергія у дітей	3	
7.	Хвороба Кавасаки: причини, симптоми, діагностика та лікування	3	
8.	Дисметаболічні нефропатії у дітей	3	
9.	Тубулопатії, інтерстиційний нефрит, спадкові нефрити	3	
10.	Написання історії хвороби (IX)	11	
	Всього	59	

7. Індивідуальні завдання – написання історії хвороби.

Форма організації навчання з метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці, тобто індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Всі студенти отримують на курацію пацієнта та пишуть історію хвороби, яку захищають на останньому занятті. Написання студентської історії хвороби дозволяє студентам набути практичні навички коректного ведення медичної документації, систематизувати, поглибити, узагальнити та застосування практичні знання з навчального курсу, сприяє розвитку навичок самостійної роботи. Навчальна історія хвороби складається із титульного листа, опису відповідних розділів, списку використаної літератури. Оформлення роботи здійснюється відповідно до методичних рекомендацій по написанню студентської історії хвороби. Історія хвороби повинна бути написана акуратним почерком на стандартних аркушах паперу (формат А4). Рекомендовано виділяти окремі розділи, залишати поля з обох сторін листа (по 1,5 см).

Для студента історія хвороби є заліковою роботою, оформлення якої показує вміння працювати з хворим, обстежувати його, правильно аргументувати постановку діагнозу, призначити адекватне до ситуації лікування, користуватись спеціальною літературою.

8. Методи навчання

Видами навчальної діяльності згідно з навчальним планом є:

- а) лекції,
- б) практичні заняття,
- в) самостійна робота студентів (СРС)

Тематичні плани лекцій, практичних занять, СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу змісту програми.

При викладанні навчальної дисципліни «Педіатрія та неонатологія» використовуються

1. Словесні методи: лекція, бесіда, розповідь, пояснення, робота з літературою.
2. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.
3. Практичні методи: ситуаційні задачі, самостійна робота, пошуково-дослідницька робота.
4. Інтерактивні методи: дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, кейс-метод, ділова гра.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів педіатрії. Під час лекцій у студентів формуються базові теоретичні знання, забезпечуються мотиваційний компонент і загально-орієнтований етап оволодіння науковими знаннями під час самостійної роботи. У лекційному матеріалі максимально використовуються різноманітні дидактичні засоби – мультимедійні презентації, навчальні кінофільми, демонстрація тематичних хворих.

Практичні заняття за методикою організації є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань. Практичні заняття в основному проводяться в дитячих відділеннях клінічних баз кафедри.

Кожне заняття розпочинається з тестового контролю з метою оцінки вихідного рівня знань і визначення ступеня готовності студентів до заняття. Викладач визначає мету заняття та створює позитивну пізнавальну мотивацію; відповідає на запитання студентів, які виникли під час СРС за темою заняття.

Основний етап заняття полягає у практичній роботі студента біля ліжка хворого. Викладач із студентами здійснюють обхід хворих. Студенти оглядають хворих дітей, збирають анамнез, обстежують їх, виконують діагностичні маніпуляції тощо. Контроль основного етапу заняття проводиться шляхом оцінки виконання студентом практичних навичок, вмінь розв'язувати типові ситуаційні завдання. Викладач обговорює і дає пояснення, підкреслює особливості перебігу захворювання у конкретної дитини, націлює на більш раціональне проведення тієї чи іншої методики обстеження тощо.

На заключному етапі заняття для оцінки засвоєння студентом теми йому пропонується дати відповідь на ситуаційні задачі. Викладач підводить підсумки заняття, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на вузлові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання. Під час освоєння дисципліни використовуються наступні навчальні технології, способи передачі та засвоєння знань, вмінь та навичок: лекція, імітаційні технології: клінічне практичне заняття, рольові навчальні ігри, кейс методи, мультимедійні презентації, навчальні відеоматеріали.

Самостійна робота студента – одна з організаційних форм навчання, що регламентується робочим навчальним планом і виконується студентом самостійно поза межами аудиторних занять. Види самостійної роботи студентів: підготовка до практичного заняття та вивчення тем, що розглядаються лише в плані самостійної роботи студента, пошук та вивчення додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, написання рефератів, анотацій, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, чергування в клініці поза межами навчального часу. Організація самостійної роботи у відділеннях педіатричного стаціонару повинна забезпечуватися викладачами кафедри.

9. Методи контролю

Методи і форми контролю та оцінювання успішності студентів з дисципліни здійснюються відповідно до вимог програми та Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (лист МОЗ України № 08.01-47/10395 від 15.04.2014).

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей: вміння визначати етіологічні та патогенетичні фактори найважливіших соматичних захворювань у дітей, класифікувати та аналізувати типову клінічну картину, складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень, ставити діагноз і призначати лікування, визначати основні невідкладні стани та демонструвати володіння принципами надання невідкладної допомоги, оцінювати прогноз захворювання, демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

При оцінюванні знань студентів перевага надається стандартизованим методам контролю: тестування (письмове або комп'ютерне на платформі MISA), структуровані письмові роботи (розв'язання складних ситуаційних задач), стандартизований за методикою виконання контролю

практичних навичок, робота із стандартною медичною документацією (написання лиска призначень).

Засобами контролю є тестові завдання, клінічні ситуаційні задачі та інтерпретація даних лабораторно-інструментального обстеження, контроль виконання практичних навичок.

- **Види контролю:** поточний та підсумковий
- **Форма підсумкового контролю** – залік.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей кожної теми.

Підсумковий контроль (залік) форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення та до екзаменаційної сесії.

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Контроль засвоєння практичних навичок по відповідній темі заняття здійснюється як під час поточного контролю, так і при підсумковому контролі.

Контроль виконання індивідуальної роботи – захист написаної та своєчасно зданої для перевірки (не менше ніж за тиждень до захисту) історії хвороби.

Критерії оцінювання

Відмінно («5») – студент правильно відповів на 90-100% тестів формату А. студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, зокрема вільно читає результати аналізів, володіє методами обстеження хворого, проводить диференційну діагностику. Без помилок вирішує ситуаційні задачі, вміє узагальнити матеріал.

Добре («4») - студент правильно відповів на 70-89% тестів формату А. Студент добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання для вирішення ситуаційних задач, інтерпритує результати аналізів, проводить диференційну діагностику.

Задовільно («3») - студент правильно відповів на 50-69% тестів формату А. Студент в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, припускається помилок при виконанні практичних навичок. Володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Незадовільно («2») - студент правильно відповів на 50% тестів формату А. Студент не опанував навчальний матеріал теми, не знає визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Студент може відпрацювати пропущені теми або перескладати їх на позитивну оцінку викладачу під час його консультацій (індивідуальної роботи зі студентами), тим самим набрати кількість балів, не меншу за мінімальну, щоб бути допущеним до підсумкового контролю (диференційованого заліку).

10. Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей кожної теми. Традиційні оцінки виставляються в журналі успішності студента під час практичних занять. Практичні заняття під час вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія» є структурованими і передбачають комплексне оцінювання усіх видів навчальної діяльності (навчальних завдань), які студенти виконують під час практичного заняття:

- Студент вирішує 10 тестових завдань (за темою заняття, формат А);
- Відповідає на стандартизовані запитання відповідно до теми практичного заняття, та демонструє необхідні практичні навички;
- Вирішує ситуаційну задачу за темою заняття.

За кожний вид навчальної діяльності студент отримує оцінку за 4 бальною шкалою. Оцінка за практичне заняття визначається як середнє арифметичне оцінок отриманих за всі види діяльності.

10.1 Оцінювання поточної навчальної діяльності.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну діяльність студенту виставляють оцінку за **4-ри** бальною (національною) шкалою. Враховуються при цьому всі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю – *залік*

Методи контролю стандартизовані та включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

До семестрового підсумкового контролю допускаються студенти:

- які виконали всі види робіт, завдань, передбачених навчальним планом на семестр відповідно до навчальної дисципліни;
- відвідали всі заняття, передбачені навчальним планом;
- написали та здали історію хвороби;
- набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну.

Для студентів, які пропустили навчальні заняття дозволяється із дозволу декана відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну в межах семестру.

Залік проводиться після закінчення вивчення дисципліни (на останньому занятті).

Залік виставляють викладачі, які проводили практичні та інші заняття в навчальній групі.

Залік отримують студенти, якщо середній бал з оцінок за поточну успішність впродовж семестру становить не менше «3» (120 балів за 200-бальною шкалою).

Запис вноситься у залікову книжку студента та заліково-екзаменаційну відомість.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою.

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін,
що завершуються заліком**

4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недос- татньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Наступні 10% студентів

Ранжування з присвоєння оцінок “A”, “B”, “C”, “D”, “E” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються зв однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінку FX, F (“2”) не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал “E”.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та 4-ри бальна шкала незалежні.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студента перевіряються статистичними методами (коефіцієнт кореляції між ECTS та оцінкою за національною шкалою).

13. Методичне забезпечення

- Робоча програма дисципліни
- Плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів
- Методичні вказівки до практичного заняття для студентів
- Методичні вказівки до практичного заняття для викладачів
- Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студента
- Тестові завдання та ситуаційні задачі до практичних занять
- Перелік стандартизованих за методикою виконання практичних навичок

14. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Педіатрія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / За ред. проф. О.В. Тяжкої - Вінниця „Нова Книга”, 2018. – 1152 с.
2. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. видання : у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – XIV, 378 с.
3. Харчування дітей перших років життя (0-23 місяців) : клінічна настанова /Катілов О.В., Ванзар А.В., Белоусова О.М.—Вінниця: Нова Книга, 2019.-64с
4. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики: підручник / С.К. Ткаченко, Р.І. Поцюрко, Л.В. Беш та ін. — 8-е видання – К.: Медицина, 2021. -592 с.

Додаткова

1. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : національний підручник для лікарів-слухачів післядипломної освіти, лікарів-інтернів і студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І. С. Зозуля [та ін.]; за ред. І.С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 958 с. : іл, табл.
2. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації, лікарів-інтернів / Ю.В. Марушко та ін. - Київ: Медицина, 2016. - 399 с. : табл., іл.
3. Нефрологія дитячого віку : навчальний посібник / Т. В. Стоєва [та ін.] ; за ред. Т. В. Стоєва. - Одеса : Політехперіодика, 2018. - 181 с. : табл., іл, фот. цв.
4. Клінічне обстеження дитини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів О. В. Катілов [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 518 с. : табл., іл.

15. Інформаційні ресурси

1. Навчальний електронний посібник. Вибрані питання практичних навичок з педіатрії (студенти – студентам). Няньковський С.Л, Беш Л.В., Мацюра О.І., Возняк А.В.- 2016
Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=K13bDKGhOA0>
2. Навчальний електронний посібник. Особливості бронхоскопічних змін при різних патологіях: навчальний електронний посібник. Беш Л.В., Мацюра О.І. – 2017
Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=X5zluEvabUQ>
3. Навчальний електронний посібник. Відеобронхоскопія в педіатричній практиці. Беш Л.В.,Мацюра О.І. - 2017
Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=panBXh2zC1Q>
4. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/>
5. Міністерство охорони здоров'я України <https://moz.gov.ua/>
6. Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
7. Українська Академія Педіатричних спеціальностей <https://www.uaps.org.ua/>
8. Американська академія педіатрів <https://www.aap.org/en-us/Pages/Default.aspx>
9. <http://www.generalpediatrics.com/>

**Перелік питань, які повинен опанувати студент 4 курсу під час вивчення дисципліни
«Педіатрія та неонатологія»**

1. Рахіт. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування. Профілактика рахіту. Спазмофілія.
2. Гіпервітаміноз D. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика, лікування, невідкладна допомога при гострому гіпервітамінозі D, прогноз.
3. Білково-енергетична недостатність у дітей. Визначення, класифікація, клініка, лікування, профілактика, прогноз. Трансфузійна терапія.
4. Найбільш поширені ВВС у дітей. Етіологія, класифікація вад серця, гемодинаміка при найбільш поширених ВВС у дітей (дефекті МШП, дефекті МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції магістральних судин та ВАП). Невідкладна допомога при задушно –ціанотичному нападі.
5. Діагностика найбільш поширених ВВС у дітей. Тактика лікаря та прогноз при найбільш поширених ВВС у дітей. Консервативне лікування.
6. Показання до кардіохірургічного лікування при найбільш поширених ВВС у дітей. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту.
7. Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів (гострий назофарингіт, гострий фарингіт, гострий ларингофарингіт, гострий трахеїт) у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
8. Гострий обструктивний ларингіт (круп) у дітей. Етіологія, патогенез, клініка та невідкладна допомога.
9. Терапевтичні заходи при лихоманці та судомах у дітей, хворих на ГРВІ. Нейротоксикоз.
10. Гострий бронхіт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
11. Гострий обструктивний бронхіт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
12. Гострий бронхіоліт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
13. Рецидивуючий бронхіт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
14. Пневмонії у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика пневмоній у дітей. Прогноз. Диференціальна діагностика з туберкульозом легень. Оксигенотерапія.
15. Гостра дихальна недостатність у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
16. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Прогноз.
17. Атопічний дерматит у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика, прогноз. Атопічний марш.
18. Респіраторні алергози у дітей. Алергічний риніт у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика, прогноз.
19. Кропив'янка у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Анафілактичний шок, невідкладна допомога.
20. Бронхіальна астма у дітей. Визначення. Фактори ризику та патофізіологічні механізми розвитку бронхіальної астми. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика бронхіальної астми у дітей, прогноз.
21. Важкий приступ астми у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
22. Діагностика та лікування гострої та хронічної серцевої недостатності. Методи дигіталізації.

23. Кардити у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
24. Кардіоміопатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
25. Порушення ритму серця та провідності у дітей: класифікація, причини, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
26. Гостра ревматична лихоманка у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.
27. ЮІА: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, реабілітація, прогноз.
28. Інфекційний ендокардит у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.
29. Функціональні гастроінтестинальні захворювання у дітей. Римські критерії IV. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
30. Функціональна диспепсія у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
31. Синдром циклічної блювоти: визначення, класифікація (за Римськими критеріями IV), етіологія, патогенез, клініка та діагностика, лікування, профілактика.
32. Кольки та функціональний закреп у дітей раннього віку: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
33. Гастроезофагальний рефлюкс, дуоденогастральний рефлекс у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
34. Органічні захворювання стравоходу та шлунку у дітей старшого віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
35. Синдром подразненого кишечника та функціональний закреп у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
36. Неспецифічний виразковий коліт та хвороба Крона у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
37. Дисфункції жовчного міхура та сфінктера Одді у дітей. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
38. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика органічних захворювань біліарної системи у дітей старшого віку.
39. Інфекції сечової системи у дітей. Визначення, класифікація, диференціальна діагностика інфекцій нижніх та верхніх сечових шляхів.
40. Цистити у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
41. Пієлонефрити у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
42. Гломерулонефрит у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
43. Хронічна ниркова недостатність у дітей. Фактори ризику виникнення, етіологія, патогенез, стадії захворювання, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Показання для трансплантації нирок. Трансфузійна терапія.
44. Гостра ниркова недостатність.
45. Дисметаболичні нефропатії у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Перелік практичних навичок, які повинні опанувати студенти 4 курсу під час вивчення дисципліни «Педіатрія та неонатологія»

1. Збирати анамнез хвороби і життя.
2. Проводити оцінку загального стану дитини.
3. Проводити об'єктивне обстеження хворої дитини.
4. Формулювати попередній діагноз.
5. Призначати додаткові обстеження.
6. Проводити диференціальну діагностику.
7. Призначати лікування. Знати основні групи препаратів, що використовуються для лікування.
8. Виписувати рецепти на препарати, що використовуються в лікуванні патології, що вивчається.
9. Проводити заходи первинної і вторинної профілактики захворювань що вивчаються.

I. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

1. Загальний аналіз крові.
2. Загальний аналіз сечі.
3. Аналіз сечі за Зимницьким.
4. Аналіз сечі за Нечипоренком.
5. Аналіз плевральної рідини.
6. Аналіз синовіальної рідини.
7. Загальний аналіз спинномозкової рідини
8. Загальний аналіз харкотиння
9. Ліпіди та ліпопротеїни крові та їх фракції.
10. Протеїни крові та їх фракції, С-реактивний протеїн.
11. Активність альфа-амілази у крові та сечі, фекальна еластаза 1.
12. Креатинін, сечовина крові та сечі, швидкість клубочкової фільтрації.
13. Електроліти крові.
14. Амінотрансферази крові.
15. Загальний білірубін крові та його фракції.
16. Лужна фосфатаза крові.
17. Дослідження функції зовнішнього дихання
18. Інтерпретація результатів ЕКГ (у 12 відведеннях)
19. Інтерпретація результатів ендоскопічного дослідження бронхів
20. Інтерпретація результатів ендоскопічне дослідження травного тракту
21. Інтерпретація результатів ехокардіографії
22. Серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях
23. Методи інструментальної візуалізації органів черевної порожнини
24. Методи інструментальної візуалізації органів грудної порожнини
25. Методи інструментальної візуалізації сечостатевої системи
26. Методи інструментальної візуалізації кісток та суглобів
27. Багатомоментне фракційне дослідження жовчі та рН-метрія шлунку та стравоходу

II. Медичні маніпуляції

1. Проводити реєстрацію ЕКГ.
2. Проводити ін'єкції лікарських засобів.
3. Вимірювати артеріальний тиск.
4. Проводити пальпацію печінки, селезінки, нирок.
5. Призначати харчування здоровій та хворій дитині.

III. Надання допомоги дітям з невідкладними станами

1. Артеріальна гіпертензія.
2. Гостра дихальна недостатність.
3. Гостра затримка сечі.
4. Гостре пошкодження нирок.
5. Гостра печінкова недостатність.
6. Гостра серцева недостатність.
7. Гострі анафілактичні реакції.
8. Гострі порушення серцевого ритму та провідності.